МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

ISSN 3083-6557 print

НАУКОВІ ПРАЦІ МАУП

Випуск 3 (50), 2025

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Ризики продовольчої безпеки в умовах невизначеності: аналітика, управління, прогнозування, фінансово-маркетингові інструменти мінімізації”

м. Київ, МАУП, 23 грудня 2025 р.

Київ
2025

ЗМІСТ

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

“Ризики продовольчої безпеки в умовах невизначеності: аналітика, управління, прогнозування, фінансово-маркетигові інструменти мінімізації”

(*23 грудня 2025 р.*)

Г. І. Скиба, І. М. Беженар
Фінансово-маркетингові інструменти мінімізації ризиків продовольчої безпеки в умовах економічної невизначеності 9

І. М. Беженар, Г. І. Скиба
Ризики продовольчої безпеки України в умовах невизначеності та інструменти їх мінімізації 11

А. Г. Єфременко
Фінансові стимули сталого виробництва: ключ до зниження ризиків продовольчої безпеки 14

І. І. Каліна
Маркетингові інструменти у забезпеченні продовольчої безпеки 16

В. О. Заросило
Правові засади підтримання відповідного рівня продовольчої безпеки 18

О. І. Головко
Актуальність хеджування в контексті мінімізації ризиків продовольчої безпеки 21

А. С. Дуднік, Б. О. Могірчук-Клименко
Вплив цифровізації та AI-систем на формування ризиків продовольчої безпеки в умовах нестабільності соціально-економічного середовища 23

С. В. Матчук
Продовольча безпека як управлінський виклик: синергія науки та державних інституцій 25

К. Г. Кононенко
Стійкість гастрономічного туризму в умовах ризиків продовольчого забезпечення 27

В. П. Корнійчук
Механізми оптимізації інтеграції України в європейський економічний простір 30

М. М. Кривоберець, М. І. Башинська
Ризики продовольчої безпеки туристичної індустрії в умовах невизначеності 31

Налагодження тіснішого торговельно-інвестиційного співробітництва України з ЄС — відповідає стратегії європейських країн підвищення співпраці з географічно ближчими країнами-партнерами, які розділяють з ЄС спільні цінності та підходи до справедливої торгівлі і конкуренції, що дозволяє Україні спільно з ЄС забезпечити стратегічну автономію у найбільш життєво важливих сферах. Такий підхід дозволятиме більш стрімкому розвитку промисловості України та можливості наших європейських партнерів уникнути залежності від країн із агресивними підходами в партнерстві та підвищити конкурентоспроможність ЄС у низці передових галузей.

Джерела

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України. https://www.president.gov.ua/
2. Переробна промисловість. Зайнятість, економічне зростання, спроможна держава. https://komprompol.rada.gov.ua/uploads/documents/31367.pdf
3. Стратегічні орієнтири поглиблення торговельно-економічних відносин України з країнами ЄС. https://fru.ua/ua/media-center/analytics/strategichni-orientiry
4. Урядовий офіс координації європейсько та євроатлантичної інтеграції. https://eu-ua.kmu.gov.ua/
5. Центр економічної стратегії. https://ces.org.ua/eu-ukraine/

М. М. КРИВОБЕРЕЦЬ
канд. екон. наук, доц., ННІУЕБ МАУП
orcid: https://orcid.org/0000-0001-5229-2672

М. І. БАШИНСЬКА
канд. екон. наук, доц., ННІУЕБ МАУП
orcid: https://orcid.org/0000-0002-8129-8691

РИЗИКИ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Туристична сфера є однією з найбільш чутливих до зовнішніх ризиків галузей економіки, оскільки її функціонування тісно пов'язане з рівнем споживання, логістикою, якістю сервісу та безпекою харчування. В умовах глобальної невизначеності, спричиненої економічними кризами, пандеміями, військовими конфліктами та кліматичними змінами, особливої актуальності набуває проблема продовольчої безпеки в туризмі. Забезпечення стабільного доступу до якісних і безпечних продуктів харчування є ключовим чинником конкурентоспроможності туристичних дестинацій та підприємств [3].

Ризики продовольчої безпеки в туризмі доцільно розглядати як імовірність порушення стабільності постачання, якості та доступності продуктів харчування для туристів і закладів гостинності.

До основних груп таких ризиків належать:

- економічні ризики (інфляція, зростання цін на продукти, коливання валютних курсів);
- логістичні ризики (перебої постачання, залежність від імпорту, транспортні обмеження);
- санітарно-епідеміологічні ризики (порушення стандартів безпеки харчування, поширення захворювань);
- кліматичні та природні ризики (посухи, повені, сезонні коливання виробництва);
- політичні та регуляторні ризики (торговельні обмеження, зміни стандартів і норм).

Наявність продовольчих ризиків негативно відображається на якість туристичного продукту, рівень задоволеності споживачів, а також фінансових результатах підприємств. Підвищення витрат на харчування призводить до зростання собівартості туристичних послуг, зниження попиту та погіршення іміджу дестинацій. Особливо вразливими є курортні регіони, готельно-ресторанний бізнес, а також масовий туризм [4].

Ефективне управління ризиками продовольчої безпеки в туризмі передбачає використання комплексного підходу, що включає:

- моніторинг ринків продовольства та цінових коливань;
- диверсифікацію постачальників і локалізацію ланцюгів постачання;
- впровадження систем контролю якості та безпеки харчових продуктів;
- застосування методів прогнозування попиту та сценарного аналізу.

До ключових фінансово-маркетингових інструментів мінімізації продовольчих ризиків у туризмі належать страхування, хеджування цінових ризиків, довгострокові контракти з постачальниками, а також формування гнучкої цінової політики. Важливу роль відіграють маркетингові стратегії, орієнтовані на використання локальних продуктів, розвиток гастрономічного туризму та підвищення довіри споживачів до якості харчування [1].

Отже, ризики продовольчої безпеки є суттєвим чинником нестабільності туристичної сфери в умовах невизначеності. Підвищення стійкості туристичної галузі можливе за рахунок розвитку локальних ланцюгів постачання, впровадження інноваційних підходів до управління ризиками та формування адаптивних стратегій розвитку. Туристична галузь, будучи залежною від безперервності постачання, якості та цінової доступності продуктів харчування, особливо гостро реагує на порушення продовольчих ланцюгів, інфляційні процеси та зниження стандартів безпеки харчування. Найбільший вплив на функціонування туристичних підприємств мають економічні та логістичні ризики, які призводять до зростання собівартості туристичних послуг, скорочення попиту та погіршення конкурентних позицій туристичних дестинацій. Водночас санітарно-епідеміологічні та регуляторні ризики

формують додаткові загрози для іміджу туристичного бізнесу та рівня довіри споживачів [2].

Ефективне управління ризиками продовольчої безпеки в туризмі потребує комплексного підходу, який поєднує аналітичні інструменти моніторингу ринку, прогнозування попиту та сценарного аналізу з управлінськими рішеннями щодо диверсифікації постачальників і впровадження систем контролю якості харчових продуктів [5]. Важливу роль відіграє використання фінансово-маркетингових інструментів, зокрема страхування, довгострокових контрактів, гнучкої цінової політики та просування локальних гастрономічних продуктів.

Джерела

1. *Громов О.* Сільське господарство під час війни: зміна пріоритетів. *Урядовий кур'єр*. 2022. URL: https://ukurier.gov.ua/uk/articles/silske-gospodarstvo-pid-chas-vijni-zmina-prioritet/.
2. *Залізнюк В. П.* Імпортозаміщення в системі забезпечення продовольчої безпеки України. *Державне управління*: *удосконалення та розвиток*. 2019. № 1. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1374
3. Імпорт та експорт України: вплив війни. Всеукраїнське професійне юридичне видання. *Юридична газета*. 21 грудня 2022 року. URL: https://yur-gazeta.com/golovna/import-ta-eksport-ukrayini-vpliv-viyni.htm
4. *Біла С. О.* Стратегічні пріоритети розвитку туристичних послуг в Україні та перспективи підвищення їх конкурентоспроможності на світовому ринку. *Стратегія розвитку України*. 2016. № 1. С. 17–23. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sru_2016_1_5
5. *Дудник, О. В., Кудла, Н. В.* (2020). Якість обслуговування у сфері гостинності: теоретико-методологічні засади. *Вісник Київського нац. ун-ту культури і мистецтв*. Серія "Туризм", 3(2), 58–67.

М. О. ЛЕВЧЕНКО

д-р філософії в галузі держ. упр., професор МКА,
Міжрегіональна Академія управління персоналом,
кафедра організації туристичної діяльності

ФІНАНСОВО-МАРКЕТИНГОВІ МЕХАНІЗМИ МІНІМІЗАЦІЇ РИЗИКІВ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ: ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Продовольча безпека в умовах сучасних економічних трансформацій та зростання глобальної нестабільності постає ключовим індикатором стійкості національної економіки, що зумовлює необхідність пошуку ефективних фінансово-маркетингових механізмів мінімізації ризиків. Зростання вола-